



ظرفیت‌های قانون «تسهیل صدور برخی مجوزهای کسب و کار» برای اقتصاد ایران: از درگاه یکتای مجوزها تا پسینی کردن مجوزهای کسب و کار

پایان انحصار مشاغل پر طرفدار

گام بلند مجلس شورای اسلامی برای تحقق شعار سال



گروه اقتصادی: قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار بالاخره در شورای نگهبان بدون ایراد از سوی هیات عالی مجمع تشخیص مصلحت نظام تایید شد و برای اجرایی شدن راهی دولت خواهد شد. این قانون با الزامی کردن درگاه یکتای مجوزها و شفاف‌سازی آنها، اغلب مجوزهای کسب و کار را به غیر از مشاغل خاص و حساس، پسینی کرده است. به گزارش «وطن امروز»، شورای نگهبان روز گذشته به طور رسمی از تایید طرح «تسهیل صدور برخی مجوزهای کسب و کار» خبر داد و حال باید منتظر ابلاغ این قانون مترقی به دولت باشیم. هادی طحان‌نظیف در گفت‌وگوی تلویزیونی از تایید طرح تسهیل صدور برخی مجوزهای کسب و کار از سوی شورای نگهبان خبر داد و گفت: این طرح خلاف شرع مقدس و قانون اساسی شناخته نشد. سخنگوی شورای نگهبان بیان کرد: امیدواریم همان‌طور که از عنوان این طرح مشخص است، اجرای این مصوبه به تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار و رونق کسب و کارها در سال «تولید دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» بینجامد. وی تصریح کرد: در شورای نگهبان در مرحله آخر اشکالات مستقل و جداگانه‌ای نسبت به این طرح نداشت اما نظر هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام راجع به مجوز کسب و کارهایی بود که در حوزه‌های مربوط به نظم و انضباط پولی، مالی و ارزی فعالیت دارند. بحث این بود که این مجوزها باید تایید‌مجموع باشند و این موضوع باید در مصوبه تصریح شود. طحان‌نظیف با بیان اینکه اصلاحی در این زمینه به عمل آمد و این موضوع تصریح شد، گفت: ما این اصلاحات را در جلسه شورای نگهبان بررسی کردیم و به مجلس شورای اسلامی اعلام شد که این مصوبه خلاف شرع مقدس و قانون اساسی شناخته نشد. وی تاکید کرد: از نظر ما در شورای نگهبان طرح تسهیل صدور برخی مجوزهای کسب و کار خلاف شرع مقدس و قانون اساسی نیست و این موضوع را به مجلس اعلام می‌کنیم. ترتیبات بعدی در اختیار مجلس است و مجلس باید آن را به دولت ابلاغ کند و دولت هم در نخستین فرصت باید آن را جهت اجرا ابلاغ کند. امیدوارم بزودی شاهد اجرای این مصوبه مهم باشیم.

جایگاهی به عمق انحصار

شواهد گویایی است از نظر سهولت فضای کسب و کار، ایران در میان سایر کشورها جایگاه مناسبی ندارد. در حالی که در یافت مجوز برای شروع یک کسب و کار در کشورمان توسعه یافته به کمتر از ۲ ساعت زمان نیاز دارد، در کشورمان در برخی موارد صدور مجوز چند سال به طول می‌انجامد. برای رفع این مشکل، درگاه ملی مجوزهای کشور ذیل قانون تسهیل صدور برخی مجوزهای کسب و کار به عنوان یک پنجره واحد تدارک دیده شده و قرار است از این به بعد تمام مجوزها از این درگاه صادر شود. البته در این بین موضوع مهم این است که این قانون به درستی اجرا و صدور مجوزها در عمل تسهیل شود. استفاده از یک درگاه واحد برای صدور مجوزهای کسب و کار مزایای زیادی دارد. تقریباً تمام کارشناسان و فعالان اقتصادی معتقدند استفاده از «درگاه ملی مجوزهای کشور» به نفع اقتصاد ملی است و حتی می‌تواند باعث تحول بزرگی در فضای کسب و کار شود. طبق قانون تسهیل صدور برخی مجوزهای کسب و کار مجلس شورای اسلامی که بزودی به دولت ابلاغ خواهد شد، تمام دستگاه‌ها ملزم هستند ذیل «درگاه ملی مجوزهای کشور» به صدور مجوزها اقدام کنند و در تبصره ۱۸ قانون بودجه ۱۴۰۱ نیز ذکر شده است دستگاه‌هایی که به درگاه ملی مجوزها نیبوسته‌اند، متقاضیان بدون فاجو، کسب و کارشان را می‌توانند شروع کنند. درگاه نیز می‌تواند در صورت اتوماتیک به صدور مجوز اقدام کند. به نظر می‌رسد با توجه به ضمانت‌های اجرایی که در قوانین بالادستی برای استفاده از درگاه ملی مجوزهای کشور تعیین شده است، دستگاه‌ها چاره‌ای ندارند جز اینکه به استفاده از این درگاه روی آورند. امروز تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار برای تحقق تولید دانش‌بنیان به یک الزام برای دولت تبدیل شده است، چرا که سرمایه‌گذاران و کارآفرینان تمایل دارند در فضایی سهل و روان کار کنند. بنابراین شرایط سخت شروع کسب و کارها ممکن است به فرار سرمایه‌ها، کارآفرینان و تولیدکنندگان منجر شود.

مجلس به دنبال تسهیل فضای کسب و کار و رونق اقتصادی



علی موسوی عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «وطن امروز» با اشاره به اینکه طی سال‌های گذشته موضوع تسهیل صدور برخی مجوزهای کسب و کار و توسعه این بخش در دستور کار مجلس یازدهم قرار داشته و کارهای خوبی در این زمینه انجام شده است، تصریح کرد: فارغ از قانون کنونی مجلس شورای اسلامی اواخر سال ۱۴۰۰ مصوبه‌ای درباره «چشم تولید دانش‌بنیان» داشتیم که امیدوارم باعث تسهیل فضای کسب و کار کشور بویژه در حوزه مهجورمانده دانش‌بنیان‌ها شود. موسوی افزود: اعتقاد ما این است که چنین طرح‌هایی می‌تواند به تسهیل فضای کسب و کار در کشورمان و تحقق شعار سال کمک کند. یکی از مشکلات مهم فضای کسب و کار کشور موضوع استعلامات، مجوزها و بروکراسی عریض و طویل است که در این زمینه وجود دارد. این مشکلات سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی را تحت تأثیر قرار می‌دهد که به دنبال حل آنها هستیم. موسوی ادامه داد: مصوبه مجلس درباره استفاده از درگاه ملی مجوزهای کشور تا حد زیادی به بهبود شرایط کسب و کار در کشور

سنجش علمی برای ارزیابی فارغ‌التحصیلان رشته حقوق است که قصد دارند پروانه وکالت اخذ کنند و وارد فضای کار شوند. این آزمون سالانه توسط کانون وکلای دادگستری برگزار می‌شود. یکی از اشکالات اساسی که در این آزمون وجود دارد، تعیین حد نصاب برای تعداد افراد قبول شده در آن است. این در صورتی است که فارغ از اینکه چه تعداد از متقاضیان این آزمون واجد صلاحیت‌های علمی وکالت باشند، میزان افراد قبول شده یک تعداد خاص است که اغلب نسبت آنها به کل شرکت‌کنندگان پایین است، همین امر سبب شده سرانه وکیل در ایران در مقایسه با سایر کشورها بسیار پایین باشد. کارشناس حوزه مجوزهای کسب و کار اظهار کرد: برای حل مشکلات مطرح شده، در سال گذشته نمایندگان مجلس طرحی را تحت عنوان طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار تصویب کردند و

گذشته است. قوانینی مثل تسهیل صدور برخی مجوزهای کسب و کار و استفاده از درگاه ملی مجوزهای کشور به یک سرمایه‌گذاری نقش دارند، حتماً باید از یک درگاه واحد صدور مجوزها در دنیای امروز یک الزام است. عدم استفاده از درگاه ملی مجوزهای کشور باعث می‌شود رشدی را در جامعه شاهد نباشیم. مراجعه حضوری به دستگاه‌های مختلف هیچ توجیهی ندارد و به معنای هدر وقت و هزینه بسیار است. پدیدار خاطر نشان کرد: استفاده از درگاه ملی مجوزهای کشور به ایجاد شفافیت در فضای کسب و کار کشور و روندهای مجوزدهی منجر می‌شود. صدور مجوز از این درگاه به امضاهای طلایی و انحصاری که برخی از آن در گذشته بهره می‌بردند، پایان می‌دهد.

وی ادامه داد: دولت وظیفه دارد روند مجوزدهی را شفاف کند و تمام مجوزها، آیین‌نامه‌ها و مسائل دیگر به صورت شفاف در دسترس مردم قرار گیرد. این اقدام باعث می‌شود زمان مدیریت شود و از هدر رفت آن جلوگیری به عمل آید. هزینه‌ها کاهش می‌یابد و رشد و توسعه اقتصادی و اجتماعی را شاهد خواهیم بود. عضو اتاق بازرگانی تهران با اشاره به اینکه برخی افراد تمایل دارند همه چیز تحت اختیار آنها باشد و به نحوی انحصار مجوزدهی را داشته باشند، تصریح کرد: حتی این افراد هم نمی‌توانند در مقابل جریانی که برای شفاف‌سازی روندهای مجوزدهی ایجاد شده است، ایستادگی کنند. ما در دنیایی زندگی می‌کنیم که گسترش شبکه ارتباطات به افزایش آگاهی مردم منجر شده است، بویژه در دوران کرونا زیرساخت‌های ارتباطی به دورافتاده‌ترین روستاها هم کشیده شد. بنابراین مردم از شرایط اطلاع دارند و نمی‌توان در مقابل خواست عمومی برای شفاف‌سازی ایستادگی کرد.

شکست انحصار وکالت با قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار کارشناس حوزه مجوزهای کسب و کار با اشاره به شکست انحصار وکالت با قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار، بر امکان جبران کمبود وکیل با برگزاری ماهانه آزمون مهارت‌سنجی وکالت تأکید کرد. محمد درویش اظهار داشت: یکی از انحصارهای موجود در کشور مربوط به بخش وکالت و کانون وکلای دادگستری است. علت این انحصار هم پایین بودن ظرفیت‌های قبولی آزمون وکالت است که با تصویب قانون تسهیل صدور مجوزها شکسته می‌شود. زیرا در این طرح معیار ظرفیت تعیین شده، جای خود را به نمره قبولی می‌دهد اما این هم به تنهایی نمی‌تواند مشکل کمبود وکیل را رفع کند و برای حل این مساله نیاز به برگزاری ماهانه آزمون وکالت است. وی اضافه کرد: امروز یکی از مشکلات کشور وجود انحصارهای ایجاد شده در برخی حوزه‌ها و محیط‌های کسب و کار کشور است. این انحصار از خودرسانایی گرفته تا پزشکی، صنوف، وکالت و... وجود دارد و یکی از عوامل اصلی وضعیت نامطلوب فعلی اقتصاد کشور محسوب می‌شود. کارشناس حوزه مجوزهای کسب و کار افزود: این شرایط در حالی مردم را با مشکل مواجه کرده که طبق اصل ۲۸ قانون اساسی «هر کس حق دارد شغلی را که بدان مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند. دولت موظف است با رعایت نیاز جامعه به مشاغل گوناگون، برای همه افراد امکان اشتغال به کار و شرایط مساوی را برای احراز مشاغل ایجاد کند». درویش افزود: انحصار در هر زمینه و کسب و کاری به روش‌های مختلفی شکل می‌گیرد، به عنوان مثال در پزشکی ظرفیت پایین ورودی‌های رشته‌های پزشکی، در خودرسانایی نبود فضای واقعی رقابت و در وکالت هم پایین بودن ظرفیت قبولی‌های آزمون وکالت است. وی اظهار کرد: آزمون وکالت یک

طرح بزرگ مجلس برای پایان رانت ها و امضاهای طلایی

طرح تسهیل صدور مجوز برخی کسب و کارها چگونه مشاغل پر طرفدار را از انحصار خارج می‌کند؟

- اشکالات روند فعلی صدور مجوزها:**
 - ایجاد بازار سیاه خرید و فروش مجوزها
 - انحصار در ایجاد برخی مشاغل و وجود امضاهای طلایی
 - فساد و سوء استفاده برخی افراد در دستگاه‌های اجرایی برای صدور مجوز
- اهداف طرح:**
 - شفافیت اطلاعات
 - پایان رانت ها با ثبت محور شدن مجوزها
 - شکستن تعارض منافع
 - رفق بوروکراسی اداری از مقابل کارآفرینان
- نحوه صدور مجوز پس از اجرایی شدن طرح:**
 - مجوز های ثبت محور: الزام دولت به صدور مجوزها طی ۳ روز
 - مجوز های تایید محور: مشاغل مرتبط با سلامت، محیط زیست، امنیت ملی یا مستلزم بهره برداری از منابع طبیعی یا تغییر کاربری اراضی کشاورزی
 - نحوه صدور مجوز: الزام دولت به بررسی درخواست ثبت شده حداکثر تا ۳ ماه
- چه مشاغلی مشمول این طرح می‌شوند؟**
 - داروخانه ها
 - سونوگرافی
 - نانوایی ها
 - مرکز آموزش رانندگی
 - وکالت
 - سر دفترداری
 - کارگزاری بورس
 - سایر مشاغل
- ضمانت های اجرایی طرح:**
 - صدر خودکار مجوز پس از ۳ روز در صورت عدم پاسخگویی مراجع صدور
 - اگر متقاضی، اطلاعات نادرست ثبت کند تا دوسال از درخواست مجدد صدور مجوز محروم می‌شود
 - در هنگام استعلام مأموران، ارائه شناسه یکتای مجوز کافی بوده و درخواست مدارک اضافی جرم محسوب است

به منظور بالا بردن کیفیت تولیداتمان حتماً باید به کسب و کارهای دانش‌بنیان توجه داشته باشیم که مجلس در این زمینه نیز مصوبات خوبی در راستای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان داشته است. عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس خاطر نشان کرد: تلاش برای این است از طریق حمایت از کسب و کارهای دانش‌بنیان به افزایش کیفیت کالاها و بالا بردن جنبه رقابتی آنها اقدام کنیم و تکنولوژی را وارد صنعت و تولید کنیم. وی ادامه داد: در قانون برای کسانی که از اجرای آن اجتناب می‌کنند، مجازات تعریف شده است. با کسانی که با اجرای قانون استفاده از درگاه ملی مجوزهای کشور همراهی نداشته باشند، برخورد قانونی می‌شود. قانون ضمانت‌های اجرایی خوبی را پیش‌بینی کرده است و به نظر می‌رسد دولت اراده سیاسی لازم را برای اجرای این قانون دارد و امیدواریم بدرستی آن را اجرا کند.

قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار برای تحقق تولید اشتغال آفرین مثل نان شب واجب شده است



برای بررسی هر چه بیشتر ظرفیت‌های قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار سراغ نماینده‌ای از بخش خصوصی رفتیم. رضا پدیدار، عضو اتاق بازرگانی تهران و رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق بازرگانی تهران در گفت‌وگو با «وطن امروز» گفت: شکی نیست استفاده از این درگاه برای صدور مجوزها یک ضرورت است. برای فهم بهتر اهمیت استفاده از این درگاه بهتر است چنین مثالی بزنیم که مثلاً شما از فردی پرسید «آیا تو در طول روز به خوردن آب نیاز داری؟» یا «آیا در طول روز به خوردن غذا نیاز داری؟» استفاده از یک پنجره واحد برای صدور مجوزها به همان اندازه که آب و غذا برای بدن یک انسان مورد نیاز است، برای کشور لازم است.

به گفته عضو اتاق بازرگانی تهران، قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار کمک می‌کند جامعه پویاتر و فعال‌تر به حیاتش ادامه دهد. برای اینکه مردم حضوری فعال و موثر در جامعه داشته باشند، نیاز است از درگاه‌ها در بستر اینترنت بهره ببریم. هم‌اکنون دیگر کار از الزام، طرح، دستور و...